

A kormányzati szektor hiánya és adóssága az Európai Unió módszertana szerint

1. Az uniós és az államháztartási elszámolások főbb módszertani eltérései

Az uniós statisztikai szabványok által meghatározott kormányzati szektorba tartozik minden olyan szervezet, amely tevékenysége során közjavakat állít elő, a nemzeti jövedelem és a nemzeti vagyon elosztásában vesz részt, irányítását a kormányzati szervek végzik, és tevékenységének ellenértékében 50%-nál kisebb arányt képvisel az árbevétel. A kormányzati szektor statisztikai fogalma szervezeti besoroláson alapul: valamely szervezet vagy beletartozik, vagy nem. A korábbi, statisztikai hatóságok által követett gyakorlat az volt, hogy legalább 3-5 éves tartós tendencia alapján ítélték meg az adott szervezet gazdasági magatartását és így szektorbesorolását. Jelenleg egy új szervezetet lehetőleg már megalakulásakor, az üzleti tervek alapján be kell sorolni a megfelelő szektorba.

A fenti statisztikai ismérvek alapján a 2016. évi költségvetés tervezési időszakára a kormányzati szektorba tartozó, államháztartáson kívüli szervezetek száma meghaladta a háromszáznegyvenet.

A központi kormányzat alszektorába a következő szervezetek tartoznak:

- Államadósság Kezelő Központ Zrt.,
- ÁVNYS - Állami Vagyonnyilvántartási Kft.,
- Belügyminisztérium HEROS Javító, Gyártó, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.,
- FŐKEFE Rehabilitációs Foglalkoztató Ipari Közhasznú Nonprofit Kft.,
- HM CURRUS Gödöllői Harcjárműtechnikai Zrt.,
- Honvédelmi Minisztérium ARMCOM Kommunikációtechnikai Zrt.,
- Honvédelmi Minisztérium Elektronikai, Logisztikai és Vagyonkezelő Zrt.,
- KIVING Ingatlangazdálkodó és Beruházásszervező Kft.,
- Magyar Nemzeti Vagyonkezelő (MNV) Zrt. (korábban Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Zrt.),
- Magyar Turizmus Zrt.,
- MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt.,
- Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.,
- MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt.,
- ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt.,
- Nemzeti Eszközkezelő Zrt.,
- Nemzeti Filharmónia Ingatlanfejlesztési Kft. (NFI),
- Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő (NIF) Zrt. (korábban Nemzeti Autópálya Zrt.),
- Nemzeti Színház Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Zrt.,
- Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt. (korábban Állami Autópálya Kezelő Zrt.),
- NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.,
- Nitrokémia Környezetvédelmi Tanácsadó és Szolgáltató Zrt.,
- Regionális Fejlesztési Holding Zrt.,
- Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezete,

Autonóm médiaszervezetek:

- Duna Televízió Nonprofit Zrt.,
 - Magyar Rádió Nonprofit Zrt.,
 - MTI Magyar Távírási Iroda Nonprofit Zrt.,
 - Magyar Televízió Nonprofit Zrt.;
 - Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap,
 - Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság,
 - Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa,
- továbbá a központi kormányzat által irányított és többségükben finanszírozott nonprofit szervezetek (elsősorban a közalapítványok és bizonyos közhasznú társaságok).

A statisztikai helyi kormányzati alszektorba a következő szervezetek tartoznak:

- Csepeli Városkép Kft.,
- Gotthárd-Therm Fürdő és Idegenforgalmi Szolgáltató Kft.,
- Nyírségi Vízgazdálkodási Társulat,
- SZINT Szegedi Intézménytakarító Kft.,
- Szolnok Televízió Zrt.,
- Zalaegerszegi Televízió Kft.,
- Cívis Ház Zrt.,
- Hód-Fürdő Szolgáltató és Üzemeltető Kft.,
- ZTE Kosárlabda Klub Sportszolgáltató Kft.,
- Aranytíz Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.,
- FALCO KC Szombathely Sportszolgáltató Kft.,
- Kaposvári Nagypiac Kft.,
- Székesfehérvár Városgondnoksága Kft.,
- Martongazda Városfejlesztési és Üzemeltetési Nonprofit Kft.,
- Észak-Pesti Ingatlan- és Térségfejlesztési Zrt.,
- Hódmezővásárhelyi Városellátó és Foglalkoztató Közhasznú Nonprofit Kft.,
- Kőbányai Vagyonkezelő Zrt.,
- Fővárosi Kertészeti Zártkörűen Működő Nonprofit Részvénytársaság,
- Terézvárosi Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.,
- Hatvani Városgazdálkodási Nonprofit Közhasznú Kft.,
- Via Kanizsa Városüzemeltető Nonprofit Zrt.,
- RÉPSZOLG Környezetgazdálkodási és Foglalkoztatási Nonprofit Közhasznú Kft.,
- Kör 2004 Informatikai Nonprofit Kft.,
- Szeged Pólus Fejlesztési Nonprofit Kft.,
- Budai Polgár Kiadó, Tájékoztató és Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft.,
- Tatabányai Közszolgáltató Nonprofit Kft.,
- Média-Hatvan Nonprofit Közhasznú Kft.,
- NYÍRINFO Nyíregyházi Informatikai Nonprofit Kft.,
- KÖKERT Kőbányai Kerületgondnoksági és Településüzemeltetési Nonprofit Közhasznú Kft.,
- GYEVIÉP Algyői Településüzemeltetési- és Fejlesztési Nonprofit Kft.,
- Tarpai Talpasok Szolgáltató Nonprofit Kft.,

- Szombathelyi Médiaközpont Nonprofit Kft.,
- „Kölcsey” Televízió Műsorszolgáltató Nonprofit Kft.,
- Szegedi Kistérségi- és Gazdaságfejlesztési Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Kft.,
- „Szemesért” Közhasznú Nonprofit Kft., valamint
- BŐ-VÍZ Bócsi Víziközmű Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Kft.,
- továbbá a helyi önkormányzat által irányított és többségükben finanszírozott nonprofit szervezetek (elsősorban a közalapítványok és bizonyos közhasznú társaságok).

A kormányzati szektorba sorolandó nem államháztartási szervezetek körét statisztikai munkabizottság állapítja meg. A besorolt társaságok mellett más, jelentős támogatásban részesülő, vagy költségvetési szervi formából átalakított vállalatok megfigyelésére is sor kerül (pl. MÁV-Csoport, társasági formába kiszervezett közfeladatok). A médiaszervezetek változatlanul a kormányzati szektor részei.

A szervezeti kör különbözőségén túl az uniós módszertan szerinti számbavételnél az elszámolandó tranzakciók köre, az elszámolás időpontja és értéke is eltérhet az államháztartási elszámolásokhoz képest. Az alkalmazandó módszertant, az ESA2010 nemzeti számlarendszert, egy uniós tanácsi rendelet¹ tartalmazza, amely közvetlenül alkalmazandó jogforrásként a magyar jogrend része.

Az ESA2010 szerinti egyenleg a fenti szervezeti körre való kiterjesztést követően és a megfelelő korrekciót alkalmazva áll elő a hazai elszámolások szerinti államháztartási egyenlegből. A másik fiskális konvergencia mutató, ún. maastrichti adósság mutató a kormányzati szektor konszolidált bruttó adóssága névértéken, melyet az ÁKK Zrt. által kimutatott központi költségvetés bruttó adósságából kiindulva, azt korrigálva (névértékre kiegészítve), valamint a kormányzati szektorba tartozó többi alrendszer, illetve szervezet adósságát hozzáadva kaphatunk meg.

2. A kiemelt mutatószámok

Az euró bevezetésének az európai uniós tagsággal vállalt fiskális kritériumaként a hiányt 3%, az adósságot pedig 60% alá kell csökkenteni, középtávon pedig a Stabilitási és Növekedési Egyezmény alapján meghatározott 1,7%-os deficitcél kell teljesítenünk a GDP arányában.

Az uniós tagországoknak a túlzotthiány-eljárás (EDP) keretében évente két alkalommal kell hivatalos jelentésben, az ún. októberi és áprilisi EDP Notifikációban közölniük a kormányzati szektor adósságát és hiányát. A Notifikációs jelentést valamennyi tényidőszakra a nem-pénzügyi számlák tekintetében a Központi Statisztikai Hivatal, a pénzügyi számlák körében pedig a Magyar Nemzeti Bank állítja össze, míg az EDP egyenleg és a maastrichti adósság adott évi várható értékét a Nemzetgazdasági Minisztérium számítja.

¹ Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union Text with EEA relevance

2.1. A hiánymutató módszertana és alakulása

A maastrichti hiánymutató és a hazai deficitmutató eltérését okozó jelentősebb tételek a 2016. évi elszámolásokban (főként a szervezeti kör különbözőségéből, az eredményszemléletű számbavételből, és a pénzügyi műveletek kiszűréséből adódóan):

- A Gripen-szerződés keretében 14 repülőgép NATO-kompatibilissé tétele vált lehetővé, ezzel párhuzamosan kiépültek a földi irányítási és más kiszolgáló rendszerek. A magyar fél oktatási-képzési szolgáltatásokat is igénybe vesz, a gépek tulajdonjoga azonban a svéd partnernél marad. A rendelkezésre állás időpontjától kezdődően eredetileg 10 éves bérleti periódus indult, melyet később további 10 évvel hosszabbítottak meg, mely időszak a szakértők szerint mintegy kétharmada a repülőgépek felújítás után kalkulálható hasznos élettartamának. A magyar fél rendelkezik vételi opcióval, a vásárlásról az Országgyűlés jogosult dönteni. Ezen ismérvek alapján az ügylet szolgáltatás-vásárlással kombinált bérletnek tűnhet, de az Eurostat munkadöntést hozott valamennyi hosszú lejáratú szerződéses konstrukcióban megvalósuló katonai eszköz beszerzésére/bérletére. A döntés értelmében minden esetben vásárlásként kell elszámolni az ilyen ügyleteket, mégpedig abban az időpontban, amikor az eszközöket a kormányzat birtokba veszi. Ez azt jelenti, hogy a teljes bérleti időszakban a folyó (képzési, fenntartási, rendszerirányítási stb.) költségek folyamatosan, míg egy-egy nagyobb összegű kormányzati kiadás a gépek statisztikai „beszerzéseként” 2006-2007-ben jelentkezett. A repülőgépek beérkezése előtti időszakban ténylegesen kifizetett lízingdíjakból a repülőgépekre jutó rész előlegfizetésnek tekintendő. A beérkezés éveiben a statisztikai „vételár” és az előleg különbözetként hitelfelvételt is könyvelni kell (a pénzügyi lízing mintájára), majd a beérkezést követő időszakban a lízingdíj meghatározott része a statisztikai hitelfelvétel törlesztésére fordítandó. 2016-ra ebből fakadóan 4,7 milliárd forint egyenlegjavulás várható.
- Az új ESA 2010 statisztikához kapcsolódó Eurostat módszertani kézikönyv megerősítette az uniós források és felhasználásuk elszámolási módját. Ennek lényege, hogy az uniós források nem befolyásolhatják a kormányzat egyenlegét, ugyanakkor a kormányzat bevételei és kiadásai között csak a kormányzati egységek, mint végső kedvezményezettek által felhasznált források vehetők számításba. A kormányzati szektoron kívüli felhasználás pénzügyi műveletnek, nem ESA-kiadásnak és bevételnek tekintendő, e tételeket a központi költségvetésben elszámolt bevételekből és kiadásokból azonos összeggel kell kivonni. Az Eurostat továbbá javasolta, hogy az egyedi uniós jóváhagyást igénylő ún. nagyprojektek esetében, a döntést megelőzően szakértői becsléssel kerüljön meghatározásra és elszámolásra bevételként az adott évi kiadásokból későbbiekben nagy valószínűséggel EU-forrásból megtérülő rész. Ezzel biztosítva az eredményszemléletű számbavételt és minimalizálva a későbbi statisztikai felülvizsgálatok nagyságát. Ugyanez a módszer érvényesítendő a programzárásokhoz kapcsolódó, kötelezően hazai finanszírozású utolsó részletek elszámolásánál, illetve egyéb, több év múltával megtérülő uniós források esetében is. A 2016-ban záródó projektek, programok magyar fél általi kötelező megelőlegezése várhatóan eléri a 210,5 milliárd forintot, viszont EU általi

pénzforgalmi visszatérítése legkorábban 2018-19-ben várható. A 2007-2013-as európai uniós programoknál (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret) 100%-os forrásfelhasználással számolunk, ugyanakkor egy közel 85 milliárd forint összegű zárási kockázattal is kalkulálunk, ami a programok Európai Bizottság által irányított lezárásához köthető auditok esetleges negatív hatásait ellensúlyozza. A záródó programok, projektek döntően 2011-2013 közötti kiadásaihoz tartozó megelőlegezésekből 2016-ban a költségvetésbe várhatóan 5,1 milliárd forint térül vissza.

- 2016-ban várhatóan 22,4 milliárd forint értékben történik ún. EUA típusú uniós rendszerben szabályozott széndioxid kvóta értékesítés tőzsdei úton. Ez pénzforgalomban bevételt jelent, ESA-ban azonban azonnal nem a következők miatt: A kvótakereskedelem tranzakcióinak statisztikai elszámolására – többéves ENSZ-OECD-EU-IMF egyeztetés eredményei alapján – az Eurostat 2013 februárjában iránymutatást adott ki, amely az ún. „cap and trade” rendszerek elszámolására terjed ki. Ilyen az európai rendszer is: limitált széndioxid-kibocsátás a kvóták kereskedelmével. Az iránymutatás értelmében a szén-dioxid kibocsátásért a kibocsátó vállalatnak termelési adót kell fizetnie, amely adó megfizetése „természetben”, a kvóták leadásával történik. Az adófizetést eredményszemléletben a kvóta-leadás időszakára kell kimutatni (nem a kvóta vonatkozási évére). Mindez azonban csak a pénzért értékesített kvótákra vonatkozik, mert az EU által meghatározott tagországi kvótakeretekből történő ingyenes kiosztás – a kiadott módszertan szerint – nem jogosít fel ilyen kormányzati adóbevétel keletkeztetésére. A fentiek alapján Magyarország kidolgozott egy modellt az eredményszemléletben elszámolható adóbevételek kiszámítására, amelynek alkalmazását az Eurostat jóváhagyta. Mivel a kvótákkal történő elszámolás mindig a vonatkozási évet követő év májusában történik, a modell egy átlagos arányt számít az elszámolás (leadás) és az azt megelőző év kibocsátása vonatkozásában. A fenti arány a 2008-2012-es időszakban 82% volt, a gyakorlatban ez a következőt jelenti: 2013-ban a 2012. évi értékesítés következtében befolyt pénzforgalmi bevétel 82%-a számolható el adóbevételeként. Ugyanilyen módon a későbbi években is a megelőző év értékesítési bevételeinek meghatározott százaléka lett elszámolva. Ez a kettős korrekció 2016-ban összességében várhatóan 6,4 milliárd forint egyenlegromlást eredményez (22,4 milliárd forint pénzforgalmi bevétel kiiktatása és a 19,5 milliárd forintnyi 2015. évi értékesítési bevételből 16 milliárd forint 2016. évi bevételként történő elszámolása eredőjeként). Az Eurostat által kiadott módszertani iránymutatás rögzíti, hogy a kiotói egyezmény alapján működő, ún. Assigned Amount Unit (AAU) típusú kvóták immateriális jószágnak tekintendők és kormány általi értékesítésük a kormányzat bevételeként számolható el. 2008-2011 között kiotói típusú kvóták értékesítésére került sor és ezek a bevételek javították a maastrichti egyenleget.
- Érinti a kormányzati szektor hiányát és adósságát egy korábbi MEHIB-Eximbank-BTA kazah bank közötti összetett ügylet, melynek a pénzforgalmi költségvetésben megjelenő tételein túl 2,5 milliárd forint ESA-egyenleg javító hatása lesz a 2016. évi adatokban.

- A PPP-projektek statisztikai elszámolásánál a módszertan nemcsak a beruházás kockázatviselési mérlegelésen alapuló, a kormányzati mérlegen belüli vagy kívüli elszámolásra vonatkozó induláskori körütekintő mérlegelést és döntéshozatalt írja elő, hanem a megvalósult projektek folyamatos nyomon követését is. A szerződéses feltételek jelentős módosítása, a szolgáltató partnerek cserélődése szintén eredményezheti egy PPP-projekt kockázatainak áterhelését, ami a statisztikai elszámolásokban egy korábban mérlegen kívül tartott PPP-beruházás kormányzati körbe kerülésével jár. A partner csődje, az üzemeltetés saját egyetemi tulajdonú gazdasági társaság általi végzése okot adott arra, hogy ilyen statisztikai átminősítésre sor kerüljön 2012-ben. Az átminősítés tárgyi eszköz gyarapodással és adósságnövekedéssel járt a kormányzati mutatókban, míg a hosszú távon jelentkező folyó PPP-díjak statisztikai elszámolásában megtakarítás keletkezik a pénzforgalmi teljesítéshez képest, ugyanis a PPP-díj adósságtörlesztési komponense pénzügyi műveletnek minősül, így az egyenlegre nincs hatása. A 2012. évi átminősítések eredményszemléletű egyenlegjavító hatása 2016-ban várhatóan 1,1 milliárd forint lesz.
- A Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény (MFB törvény) 5. § (2) bekezdése alapján „az állam nevében, a Kormány határozata alapján, az államháztartásért felelős miniszter az MFB Zrt. által forrásszerzés céljából az (1) bekezdés a) és c) pontja alapján elfogadott betétekhez, igénybe vett hitelekhez, felvett kölcsönökhöz és kibocsátott kötvényekhez kapcsolódóan, azok euróban kifejezett összege, továbbá az (1) bekezdés d) pontja alapján a forrásbevonással összefüggő deviza csereügyletek miatt az MFB Zrt.-t euróban terhelő fizetési kötelezettségek tekintetében az MFB Zrt.-vel árfolyam-fedezeti megállapodást köthet.” Az árfolyam-fedezeti megállapodásokkal az állam átvállalja az MFB Zrt. gazdaságélénkítő tevékenységéhez bevont devizaforrások árfolyamkockázatát (veszteségét, vagy nyereségét), így a gazdasági szereplők a piacinál kedvezőbb feltételekkel juthatnak hitelhez. Az állam és az MFB közötti pénzügyi elszámolás az egyes programok lejáratakor válik aktuálissá. 2016. januárjában két lejáró program (Diákhitel Központ finanszírozása III. és Agrár-Európa Hitelprogram) miatt összesen 11,3 milliárd forint árfolyamveszteség-térítési kötelezettsége keletkezik várhatóan az Államnak az MFB felé. A 2014. évi önkormányzati adósságvállalás miatt az EIB által finanszírozott Önkormányzati Infrastruktúra Fejlesztési Programokat az MFB-nek elő kellett törlesztenie, a programokhoz kapcsolódó árfolyam-fedezeti elszámolást és annak pénzügyi rendezését pedig előre kellett hozni. Az MFB és NGM közötti Keretmegállapodás alapján az így keletkező árfolyamveszteség-térítési kötelezettséget a költségvetésnek három év alatt egyenlő részletekben kell teljesítenie. Ebből adódóan 2016. januárban további 4,5 milliárd forint árfolyamveszteség-térítési kötelezettsége keletkezik az Államnak, azaz mindösszesen 15,9 milliárd forint árfolyamveszteséget térít meg a költségvetés az MFB-nek 2016-ban, mely összeg a hazai költségvetési elszámolásokban nem számít kiadásnak, az ESA2010 szerinti elszámolásokban azonban igen.

- 2001 decemberétől elváltak egymástól az ESA és EDP adatok (kamatkiadás, összes kiadás, egyenleg) egy tényező tekintetében: míg az ESA'95 szerinti elszámolásokban a swapok kamata nem számított tulajdonosi jövedelemnek, addig az EDP szerinti elszámolásokban annak kellett könyvelni. Ennek mértékében és összegével tért el a mindenkori ESA'95 és EDP szerinti kamatkiadás, összes kiadás és egyenleg, melynek nagyságrendje Magyarország esetében a GDP 0-0,2%-a körül alakult. Az ESA2010 szerinti adatszolgáltatásban ez az elkülönülés törlésre került, a továbbiakban az EDP elszámolásokban sem számít tulajdonosi jövedelemnek a swap kamat, így az EDP és ESA adatok közötti eltérés megszűnik. Ennek következtében a 2016. évi EDP egyenleg 118,1 milliárd forinttal romlik a korábbi ESA'95 szerinti elszámoláshoz képest.
- A társadalombiztosítási rendszerbe visszalépők miatti egyszeri bevételek az ESA2010-ben már nem számolhatóak el azok beérkezésekor, hanem a későbbiekben a nyugdíjkifizetésekkel (Magyarország esetében 2012-től kezdődően 35 év alatt) egyidejűleg. Ennek következtében a maastrichti egyenleg 2016-ban 9,2 milliárd forinttal javul.

2.2. Az adósságmutató módszertana

Az adósságmutató értékét és viszonyszámát nemcsak az adósságállomány alakulása, számbavételének módja befolyásolja, hanem az is, hogy a kormányzati szektoron belüli szervezetek milyen nagyságrendben birtokolnak ezekből az adósságokból. A költségvetési/zárszámadási prezentáció a központi költségvetés könyvi értéken nyilvántartott, hitelviszonyból származó bruttó adósságáról ad számot.

A maastrichti adósságmutató a kormányzati szektor (az 1. pontban ismertetett szervezeti kör) konszolidált bruttó adóssága névértéken. A konszolidálás a kormányzati szektoron belüli adósságelemek (pl. az Egészségbiztosítási Alap likviditási hitele a Kincstártól, a helyi önkormányzatoknál lévő állami értékpapírok) kiszűrését jelenti. A túlzothiany-eljárás adósság-referenciaértéke egy bruttó szemléletű mutató: a különböző pénzügyi instrumentumokban fennálló kötelezettségek nem csökkenthetők (nem nettósíthatók) az azonos instrumentumokban fennálló követelésekkel (pl. a Magyar Állam Nemzetközi Valutaalappal szemben fennálló tartozása nem csökkenthető a hitelintézeteknek továbbkölcsozött hányaddal, a külföldi tartozásaink nem nettósíthatók a külfölddel szembeni követelésekkel, pl. egyes fejlődő országoknak nyújtott kormányhitelekkel) és nem csökkenthetők a más instrumentumban fennálló követeléssel sem (pl. a Magyar Állam Európai Unióval, Nemzetközi Valuta Alappal szemben fennálló hiteltartozása nem csökkenthető az MNB-nél elhelyezett tartós betéttel). A névérték az adósságelemek vonatkozásában a visszaváltáskor ténylegesen fizetendő érték szerinti számbavételt jelenti. A derivatívák olyan piaci termékek, melyek nem rendelkeznek névértékkel, ezért nem részei az uniós adósságmutatónak. A magyar államháztartási számviteli szabályok szerint a diszkont-értékpapírok nyilvántartása kibocsátási áron történik, a kibocsátási és visszaváltási értékük (névértékük) különbözete az Államadósság Kezelő Központ Zrt. (ÁKK) által nyilvántartott értékpapír-adósságot növeli.

Az ÁKK által kimutatott központi költségvetés bruttó adósságán felüli, maastrichti adósságállományba beszámító jelentősebb tételek a következők:

- A Gripen repülőgépek beszerzését a statisztikai számításokban – az Eurostat katonai beszerzésekre vonatkozó általános érvényű döntése alapján – pénzügyi lízing módjára kell elszámolni, 2016 végére a fennálló tartozás várhatóan 93,9 milliárd forint lesz.
- Az MNV Zrt. speciális kötvényes privatizációs technikát alkalmazott a Richter Rt.-ben fennálló 25%-os részesedésének eladására. 2004 szeptemberében ötéves lejáratú kötvény aukciós kibocsátására került sor, amely lejáratkor, 2009-ben vált átcserélhetővé részvényekre, ugyanakkor az Államnak lehetősége volt a részvények előre meghatározott árfolyamon való visszavásárlására, amennyiben a befektetők a részvényre történő átcserélés mellett döntöttek. A kötvények lejáratakor az Állam a részvények megtartása mellett döntött, az átcserélhető kötvények törlesztésének finanszírozására pedig egy, az előzőhöz hasonló konstrukciójú, de névértékében azt számottevően meghaladó átcserélhető kötvényt bocsátott ki. Ennek lejáratakor az Állam a korábbiakkal azonos módon a részvények megtartása mellett döntött és még az átcserélhető kötvények lejáratá előtt azokat visszavásárolta és helyettük 2019-ben lejárató új kötvényeket bocsátott ki. Az új kötvénykibocsátás – névértéken és 2016. évi várható árfolyamon számítva 278,7 milliárd forint – miatt fennálló tartozás a kormányzati szektor adósságának részét képezi.
- Érinti a kormányzati szektor hiányát és adósságát egy korábbi MEHIB-Eximbank-BTA kazah bank közötti összetett ügylet, melynek összege 2016 végére éppen nullára csökken.
- 2011-2012-ben az ÁSZ vizsgálta a felsőoktatási PPP-eket. Vizsgálatáról szóló jelentésekben tett megállapításai szerint bizonyos felsőoktatási PPP-k esetében olyan szerződésmódosításokra került sor a vizsgálatot megelőzően, mely statisztikai értelemben a rendelkezésre állási kockázat áttevődését jelentette a magánpartnerről a felsőoktatási intézményre. Az ESA'95 PPP-kre vonatkozó szabályai alapján ez az érintett PPP beruházások átminősítését, a kormányzati szektorba való átsorolását vonta maga után. Az átminősítés a statisztikai elszámolásokban azt jelenti, hogy a becsült eszközértéknek megfelelő összegben imputált tárgyi eszköz vásárlási kiadást és ezzel egyidejűleg azonos összegű imputált hitelfelvételt kell elszámolni. Az átminősítés következményeként az átminősítést követő években kifizetésre kerülő rendelkezésre állási díjakat fel kell bontani hiteltörlesztési, kamatkiadási és szolgáltatásvásárlási komponensre, amihez projektenkénti elszámolási modellt kellett kidolgozni. A fentiek szerint számított maastrichti adósság hatása ezeknek az átsorolt PPP projekteknek 2016 végén várhatóan 20,4 milliárd forint lesz.

- Magyarországon kétféle diákhitel (diákhitel 1 és diákhitel 2) érhető el, mindkettőt a Diákhitel Központ Zrt. működteti. A két diákhitel konstrukció eltérő (statisztikailag releváns) jellemzőkkel bír, ESA2010 szerinti elszámolásuk ennek következtében különböző. A diákhitel 1 konstrukciónál a hallgatók egységes kockázatközössége viseli a nemfizetés kockázatát, az önfinanszírozó és piaci konstrukcióként működik, az állami támogatás (célzott kamattámogatás) csak marginális, valamint átmeneti és meghatározott élethelyzetekhez kötött, annak közvetlenül nincs hatása sem a hazai költségvetési, sem az uniós elszámolás szerinti ún. ESA2010/EDP szerinti egyenlegre, továbbá az nem növeli sem az államadósságot (más néven Gst. (2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról) szerinti adósságot), sem a maastrichti adósságot. (Közvetve, a diákhitel 1 konstrukcióhoz átmenetileg és meghatározott életkörülmények (tgys, gyes, gyed) között igénybe vehető célzott kamattámogatás rontja mind a költségvetési, mind az ESA2010/EDP szerinti egyenleget, annak finanszírozása pedig növeli az államadósságot és a maastrichti adósságot.) A diákhitel 2 konstrukció esetében a fenti, diákhitel 1 kapcsán tett megállapítások nem érvényesek. A konstrukció teljes kockázata az államnál csapódik le, ezért azt az ESA2010 szabályai értelmében át kell futtatni a kormányzati számlákon, így a konstrukció keretében kihelyezett teljes hitelállomány növeli a maastrichti adósságot (az államadósságot azonban nem). A konstrukcióhoz kapcsolódó általános kamattámogatás, mint kiadás rontja mind a költségvetési, mind az ESA2010/EDP szerinti egyenleget, a kamattámogatás finanszírozása pedig emeli az államadósságot és a maastrichti adósságot. A meglévő diákhitel 1 konstrukció statisztikai megítélésében és a Diákhitel Központ Zrt. szektorbesorolásában (pénzügyi vállalat) a diákhitel 2 bevezetése nem okozott változást. A két konstrukció eltérő jellemzői miatt kimutatásaik elkülönítésre kerültek (önálló szerződés-nyilvántartás, elkülönült kockázatközösségek, költségek megbontása). A két terméket igénybevevők két kockázatközösséget képeznek, azaz a két konstrukció hitelfelvevői között „keresztfinanszírozás” nincs, nem viselik egymás hitelezési kockázatát. A várható hitelezési veszteségeket fedező kockázati prémium számítása céljából így a két külön kockázatközösségre elkülönített aktuáriusi kockázati modell készül, mely alapján a megképzendő kockázati céltartalék is külön kerül kalkulálásra és nyilvántartásra. A diákhitel 2 fentiek szerinti hatása a maastrichti adósságra 2016 végén várhatóan 20,3 milliárd forint lesz.
- A kormányzati szektorba (központi kormányzati alszektorba és önkormányzati alszektorba egyaránt, az MNV speciális kötvénytartozása nélkül) besorolt, államháztartáson kívüli szervezetek adóssága 2016 végére várhatóan 165,7 milliárd forint lesz. Ennek jelentősebb tételei a következők:
- a Médiaszolgáltatás Támogató és Vagyonkezelő Alap – elsősorban a székházvásárlással és beruházási kiadások finanszírozásával kapcsolatos – 40,3 milliárd forint hiteltartozása;

- a MÁV-Start Zrt. 40,2 milliárd forint hiteltartozása, mely magában foglalja a szervezetbe 2014 elején beolvadt MÁV-Trakció Zrt. és MÁV-Gépészet Zrt. adósságelemeit is, melyek döntően előbbi eszközfedezettel biztosított beruházási hitelei;
 - a Nemzeti Filharmónia Kft. 35,3 milliárd forint hiteltartozása, mely hitel a Művészetek Palotája projekt beruházásait finanszírozta.
- A kormányzati szektor adósságába beletartoznak a helyi önkormányzatok hitelviszonyon alapuló tartozásai, valamint a központi költségvetés által biztosított megelőlegezések (utóbbiak azonban konszolidálásra kerülnek kormányzati szinten), míg az önkormányzatoknál eszközként felhalmozott állampapírok állománya csökkenti a kormányzati szektor egészének adósságát. Az önkormányzatok alszektoron belül konszolidált adóssága 2016 végén várhatóan 205 milliárd forint, állampapír-állománya 82 milliárd forint lesz.

A társadalombiztosítási alapoknak a Kincstári Egységes Számláról nyújtott likviditási hitel év végi állománya, valamint az év végi megelőlegezések is az alrendszer adósságaként vannak kimutatva az uniós statisztikában, a kormányzati szinten konszolidált adósságot azonban nem érintik.